

РЕШЕНИЕ

№ 45

гр. С.З., 13.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С.З., II ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи януари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Димитър М. Христов

Членове: Румяна Ат. Танева
Иванела Ат. Караджова

при участието на секретаря Даниела Ив. Илиева като разгледа докладваното от Иванела Ат. Караджова Въззивно търговско дело № 20255501000378 по описа за 2025 година

Производството е образувано по въззивна жалба на О.Ч. срещу решение № 683/14.07.2025г., постановено по гр.д.№ 4028/2024 г. по описа на Районен съд – С.З., с което по иска с правно основание на основание чл. 266, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 117а ЗОП и чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП във връзка с § 3 и § 4 от ПЗР на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290/27.09.2022 г. на МС О.Ч. е осъдена да заплати на „П.Е.Б.Е.“ АД сумата от 24 000,00 лв. с ДДС /двадесет и четири хиляди лева с ДДС/ - главница, част от общо претендирана сума за главница в размер на 141 758,98 лв. с ДДС, представляваща индексация поради инфлация на заплатеното възнаграждение за извършени СМР по договор за обществена поръчка № 274/19.04.2021 г. с предмет „Реконструкция и благоустрояване на улица „Д.Б.“ от о.т 136 до о.т 677 и улица „Е.“ от о.т 283 до о.т 285“, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, заедно със законната лихва върху сумата от предявяването на исковата молба – 09.09.2024 г. до погасяването, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК и

сумата 4710,00 лв. /четири хиляди седемстотин и десет лева/ – разноски за производството за държавна такса, възнаграждение за вещи лица и адвокатско възнаграждение.

Във въззивната жалба са наведени доводи за неправилност на постановеното Решение, а уважените с него искиви претенции за неоснователни. Изложени са подробни съображения и подробни доводи в тази връзка. Направено е искане да се отмени обжалваното решение и вместо него се постанови друго, с което да се отхвърлят исковите претенции като неоснователни. Молят да им бъдат присъдени сторените по делото разноски пред двете съдебни инстанции.

В законния срок е постъпил писмен отговор от страна на въззиваемия по делото, в което е взето становище, че обжалваното решение – правилно, законосъобразно и обосновано, поради което молят да бъде потвърдено ведно с всички закони последици. Оспорват всички възражения за неправилност на постановения съдебен акт, посочени от О.Ч., като считат, че жалбата е изцяло неоснователна. Изложени са подробни съображения. Направено е искане да се остави без уважение подадената жалба и се потвърди първоинстанционното решение. Молят да им бъдат присъдени разноските направени във въззивното производство.

Окръжен съд – гр. С.З., в настоящият състав, след като обсъди данните по първоинстанционното и въззивното производства, намира за установено следното:

Страните не спорят, а и от представените доказателства се установява, че по реда на ЗОП между О.Ч. и „П.Е.Б.Е.“ АД е сключен договор №274/19.04.2021г. с предмет „Реконструкция и благоустрояване на улица „Д.Б.“ от о.т 136 до о.т 677 и улица „Е.“ от о.т 283 до о.т 285“. Съгласно чл. 2, ал. 1 от договора, за договорените дейности ответникът дължи заплащане на възнаграждение в размер на 882 005,40 лв. с ДДС, крайна цена. Всички СМР по процесния договор са приети от общината с протокол за действително извършени СМР от 10.03.2022 г. без забележки. Общата стойност на изпълнените и приетите СМР възлизат на 716 841,03 лв., без ДДС, 860 209,24 лв. с ДДС, като същата е изцяло заплатена от О.Ч. изплатила в полза на „П.Е.Б.Е.“ АД.

На 25.10.2022г. „П.Е.Б.Е.“ АД изпратила до О.Ч. предложение за

сключване на допълнително споразумение с цел увеличаване на договорната цена на основание чл. 117а от ЗОП и Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с ПМС № 290/27.09.2022г. С писмо Изх. №30-00-508_001 Общината отказала да извърши индексация на цената и изменение на Договор №274 /19.04.2021г. От своя страна на 27.06.2024 г., П.Е.Б.Е.“ АД изпратил до общината покана за доброволно плащане.

С оглед установяване на обстоятелствата от значение за спора, по делото е назначена комплексна съдебно-техническа и икономическа експертиза. От заключението на същата се установява, че предмет на процедурния договор са следните СМР:

- **земни работи** - включващи премахване на съществуваща асфалтова настилка, тротоарна настилка и бордюри, извозване на отпадъците, изкопни и насипни работи. В изпълнението на СМР от земните работи - няма вложени материали.

- **Пътни работи:** изпълнение на основни пластове от зърнени материали, необработени със свързващо вещество; доставка и полагане на бетонови бордюри с размери 15/25 и 8 /16 ; доставка и полагане на място на Бетон С 12/15 (В 15) за основа на бордюри; доставка и полагане на пясък - основа за тротоарна настилка ; полагане на тротоарна настилка;

За изпълнени на посочените СМР са използвани следните материали: пясък, Бордюор 160/80/500 сив, Бурбюр среден 250 / 150/ 500 сив, Паве Бехатон, Паве Рустик.

Асфалтови работи: полагане на асфалтова смес за основи тип АС 31.5 ост.50/70 Ао на пластове с различна дебелина и ширина; доставка и полагане на асфалтобетон АС 16 бин. 50 / 70 , асфалтова смес за долен пласт на покритието.

Доставка и полагане на асфалтова смес за основи тип АС 31,5 осн. 50/ 70 за износващ пласт на покритието / биндер / на пластове с различна дебелина и ширина.

Доставка и полагане на асфалтобетон за износващ пласт на покритието АС 12,5 изн.50/70

Направа на свързващ битумен разлив

Основният продукт, който се влага за изпълнението на СМР е Плътната асфалтова смес.

Съгласно предоставени материали към делото - Анализ на единични цени за процесите СМР е видно, че се влагат следните материали - плътна асфалтова смес, битумна емулсия, каменно брашно, битум.

За производството на битумна емулсия се използват следните материали: битум, вода, емулгатор, солна киселина, стабилизатор.

От справка в ищовото дружество се установи, че полаганата асфалтова смес се приготвя от дружеството въз основа на одобрени рецепти, даващи точно съотношение и вид на влаганите материали. Материалите, които се влагат за производството и са: едър скален материал, трошен пясък, минерално брашно, естествен пясък и битум тип 50/70 за свързващо вещество.

Отводняване - включващо корекция на НИ.то на съществуващите ревизионни шахти на уличното платно и тротоара, изграждане на нови дъждооттоци, корекция НИ.то на уличните спирателни кранове .

Тръбни мрежи : включващо изкопни работи, полагане на ПВЦ тръби ф 110, РЕНД Ф40, гъвкави тръби ф 110, гъвкави тръби ф 40 , готови бетонови кабелни шахти, изливане на бетон на място.

Сигнализация и маркировка

Основните материали, които са използвани са бетон, материалите за асфалтовите и пътните работи. ПВЦ тръби за тръбните мрежи.

Видно от заключението на експертизата, за периода 18.01.2021 г. – 10.03.2023 г. има увеличение на разходите от страна на ищовото дружество за производство на плътна асфалтова смес, битум и битумна емулсия и закупуването на строителните материали, посочени в представените по делото фактури, включени в предмета на изпълнение на обществената поръчка, разходите за работна ръка и на каква стойност за периода от 18.01.2021г. до 10.03.2022г.

Съгласно Протокол №1 от 19.01.2021г. от дейността на комисията, назначена със заповед №РД-09-044/19.01.2021г. на Кмета на О.Ч., към 19.01.2021г. срокът за получаване на офертите, вкл. от ищовото дружество е бил 18.01.2021г.;

В счетоводството на ищеца се установило, че на практика ремонтните

дейности в процесния обект са започнали през месец май 2021г., продължили са през месец юни, юли, август, септември, ноември, декември 2021г., като и през първото тримесечие на 2022г.

Видно от горното, цената по себестойност на вложените материали/продукция бележи значителен растеж:

а/ Битумна емулсия - бързоразпадаща от 927,906лв./тон през м. март 2021г. и 854,208лв./тон през месец април 2021г. нараства през месец август 2021г. на 1034,896лв./тон или с 11.53% спрямо месец март, понижава се през м. 09.2021г. до 735,71лв./тон или достига до 71,09% от цената за месец март, за да достигне до 1188,452лв./тон през м.11.2021г. или се завишава с 28,08% спрямо месец март 2021г. През месец декември 2021г. калкулираната цена е 1269,21лв./тон или с 36,78% по-висока от цената за месец март 2021г., за да достигне през месец 02.2022г. до 1246,46лв./тон или с 34,33% по-висока от месец март 2021г.;

б/ Биндер - през м.12.2020г. цената е 49,5518лв./тон, нараства до 63,4809лв./тон през месец април 2021г. или с 28,13% спрямо м. декември 2020г., през следващите месеци цената също нараства спрямо месец декември 2020г., съответно май 2021г. с 14,89%, месец юни с 2,17%, юли 16,61%, август 25,12%, септември със 17,53%, октомври с 41,38%, ноември с 46,89%, декември 2021г. с 42,85%, за да достигне завишение е 83,16% - цена 90,4615лв. през месец февруари 2022г.;

в/ Асфалтова смес тип А - през м.12.2020г. цената е 59,6272лв./тон, нараства до 70,1381лв./тон през месец март 2021г. или със 17,63%, 76,1146лв./тон през месец април 2021г. или с 27,65% спрямо м. декември 2020г., през следващите месеци цената също нараства спрямо месец декември 2020г., съответно май 2021г. с 14,15%, месец юни с 23,16%, юли с 21,56%, август с 18,56%, септември със 17,74%, октомври с 41,75%, ноември е 44,89%, декември 2021г. с 41,59%, за да достигне завишение със 78,69% спрямо месец декември 2020г. при цена 106,547лв. през месец февруари 2022г.;

г/ Битумизирана смес за основи - през месец април 2021г. е 48,0134лв./тон, през месец юни 2021г. цената е 47,0283лв./тон или с 2.05% пониска, през следващите месеци обаче нараства спрямо месец април 2021г., съответно през юли с 10,63%, август с 12,36%, септември с 11,46%, октомври ноември с 32,11%, декември 2021г. с 35,82%, за да достигне завишение със

74,59% спрямо месец април 2021г. при цена 83,8246лв. през месец февруари 2022г.

От приложените като доказателства по делото фактури за доставки на строителни материали с получател „П.Е.Б.Е.“АД, се установява, че има значително повишаване на цените на закупуваните материали посочени във фактурите е по-ранна дата в сравнение с тези от по-късен период, съвпадащ с времето на извършваните СМР:

а/ Каменна фракция0-4мм от 7лв./тон през м. 12. 2020г. нараства през месец август 2021г., също и през месец октомври 2021г. на 8лв./тон или с 14,29% ;

б/ Каменна Фракция0-40мм от 5,50лв./тон през м. 12. 2020г. нараства през месец август 2021г., също и през месец октомври 2021г. на блв./тон или с 9,09% ;

в/ Каменна фракция0-63мм от 5,50лв./тон през м. 12. 2020г. нараства през месец август 2021г., също и през месец октомври 2021г. на блв./тон или с 9,09% ;

г/ Паве Бехатон 160/200/60 сив от 12,50лв./кв.м. през м. 10. 2020г. нараства през месец 09.2021г., също и през месец 12.2021г. на 15,00лв./кв.м. или с 20% ;

д/ Бордюор гр. 160/80/500 сив от 3,20лв./м през м. 10. 2020г. нараства през месец 09.2021г., също и през месец 12.2021г. на 5,50лв./м или със 71,88% ;

е/ Бордюор среден 250/150/500 сив от 7,50лв./м през м. 10. 2020г. нараства през месец 09.2021г., също и през месец 12.2021г. на 8,50лв./м или с 13,33% ;

ж/ Микронизиран варовик от 88лв./т през м. 10. 2020г. нараства през месец 03.2022г. на 122лв./т или с 38,64% ;

з/ Цената на доставките на ф-я с влючен транспорт са със 17,69% повисоки през декември 2021г. в сравнение с тези от октомври 2020г. и септември 2021г.

и/ Цената на пътния битум расте непрекъснато от 0,635лв./кг през месец 10.2020г., нараства на 0,649лв./кг или със 2.2% през месец ноември 2020г., през ноември 2021г. достига до 0,959лв./кг. или расте с 51,02% спрямо 10.2021г., достигайки до 1,П9лв./кг през м.02.2022г. или е завишена със 76,22% спрямо началото на анализирания период.

й/ По отношение горивата от 1,582лв./л през месец юли 2021г. достига до 1,913лв./л. през м.12.2021г. /нараства с 20,92%/, достигайки до 2,159лв./л през м.02.2022г. или нараства с 36,41%.

Видно от експертизата, разликата в Индекса за промяната на цените на строителните материали за 1Q 2021 спрямо 1 Q 2022 е 32,30 пункта. Разликата в Индекса за цената на труда в строителството за 1Q 2021 спрямо 1 Q 2022 е 15,40 пункта. Сумата, с която се индексира договорът, при прилагане на Кп = 16,478 % изчислен по формулата за периода (1Q 2021 - 1Q 2022) е в размер на 118 121.06 лв без ДДС или 141 745.27 лв с ДДС (Изчислената сума е за пълната стойност на договора - 716 841,03 лв без ДДС)

При извършените проверки вещите лица са установили, че процесните СМР са надлежно отчетени в счетоводствата при ищеца и при ответника. Ищцовото дружество е реализирало печалба при изпълнението на СМР в размер на 45908,14лв. Отчетен е приход общо в размер на 716841,03лв., при разходи за периода 2021г. и 2022г. за общо в размер на 670 932,89лв., или при разходи 670932,89лв. приети за 100% приходите са 106,8424% или реализираната печалба е 6,8424%.

Авансът, който е заплатен и приспаднал по Фактура № 104487 от 10.03.2022 год. е в размер на 147 000,90 лева.

Сумата по договор с приспаднатия аванс е в размер на 569 840,13 лева. Размерът на индексацията на сумата с приспаднатия аванс (569 840,13 лева) е в размер на: 93 898,39 лв. без ДДС или 112 678,07 лв. с ДДС.

При извършената справка при ищцовото дружество, експертизата е установила, че дейностите по строителството са стартирали на 27.04.2021 год. с разрушаване на съществуващата настилка, тротоари и бордюри. Полането на тротоарите и бордюрите и приключило на 07.07.2021 год., съгласно предоставения Акт обр.12. Полагането на асфалтовата смес е приключило на 13.07.2021 год., съгласно описаното в Акт обр.12 .

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

С ПМС № 290/27.09.2022 г. е приета Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация. Съгласно чл. 1 от

Постановлението с Методиката се регламентира начина за изменение на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основните стоки и материали, формиращи стойността на договора за строителство и рамковото споразумение за строителство. За изменение на цената на договор и рамково споразумение се прилага коефициент на тежест на строителните материали в себестойността на различните видове строежи съгласно таблицата. Според чл. 2 коефициентът следва да се приложи към стойността на целия договор и рамковото споразумение. В чл. 3 е предвидено прилагането на индекси на цени на производител на вътрешния или на международния пазар на строителни материали, които се публикуват всяко тримесечие съответно на интернет страницата на НСИ или Евростат.

От заключението на назначената по делото комплексна съдебно-техническа и икономическа експертиза се установява, че съгласно чл. 4 от Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, сумата, с която се индексира договорът, при прилагане на $K_n = 16,478 \%$, изчислен по формулата за периода 2021-2022 г. е в размер на 118 121,06 лв. без ДДС или 141 745,27 лв. с ДДС (изчислената сума е за пълната стойност на договора – 716 841,03 лв. без ДДС).

В изпълнение на указаната му доказателствена тежест с доклада по делото, ищецът доказва настъпване на условията за индексиране на цените съобразно пар. 4 от приетата Методика с Постановление № 290 от 27 септември 2022 г. на МС.

С [§ 1 от ЗИД на ЗОП](#) е приета новата разпоредба на [чл. 117а, ал. 1 от ЗОП](#), обнародвана в ДВ, бр. 62 от 2022 г., в сила от 05.08.2022 г., съгласно която в случаите по [чл. 116, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗОП](#) изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, се извършва съгласно Методика, одобрена с акт на Министерския съвет.

В [§ 2 от ПЗР](#) е въведено обратно действие на нормата, като е въведено правилото, че методиката по чл. 117а, ал. 1 се прилага и при изменение на договори за обществени поръчки или рамкови споразумения на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3, сключени преди влизането в сила на [този закон](#).

В Методиката, приета с [ПМС № 290 от 27.09.2022 г.](#), не се съдържат ограничения относно етапа на процедурата, в която следва да се намира договора за възлагане на обществена поръчка, за да възникне правото на индексация на изпълнителя. Не се поставя допълнително изискване стойността на извършените СМР да не е заплатена от възложителя към датата на подаване на искането за индексация. Напротив в Инструкцията се съдържат ясни указания, че следва да се прилага индексацията не само спрямо неразплатени СМР, но и по отношение на частично или цялостно разплатени СМР, като е достатъчно дейностите да са приети след 30.06.2021 г. Следва да се посочи, че цитираното от въззивника дело С-820/2024 на СЕС касае хипотеза различна от настоящата, поради което е неотнормосимо към настоящия казус. Освен това по това дело не е налице произнасяне на СЕС.

Инфлацията е обективен икономически процес. Увеличението на цените на материалите в строителството обективно е довело до възлагане на последиците от това увеличение само върху изпълнителя, което е нарушило равнопоставеността на страните и еквивалентността на дължимите престации. Няма основание да се приеме, че изпълнителят с подписване на договора се е съгласил да носи риска от евентуална инфлация. Последиците от протеклите инфлационни процеси са отчетени от законодателя чрез приемане на разпоредбата на чл. 117а ЗОП, като правото на индексация не е предвидено като правна възможност, която да зависи от волята на възложителя, тъй като преразпределя риска от протеклите икономически процеси върху двете страни, участници в правоотношението. Субективното право на изпълнителя да иска индексация на цената по договор по ЗОП възниква *ex lege*, вследствие на императивни правни норми, чрез които се допълва и изменя договорното съдържание. Така се постига баланс в отношенията между възложител и изпълнител, като не допуска рискът от инфлация да се понесе само от изпълнителя, като в същото време е внесен обективен елемент при изчислението на индексацията.

Предвид гореизложено обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Съобразно изхода на делото, въззивникът следва да заплати на въззиваемия разносните в настоящото производство в размер на 2600 лв.

Съгласно чл.3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България

(ЗВЕРБ), решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и Регламент (ЕС) 2025/1409 на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, горепосочената сума следва да се превалутира по правилата на чл. 12-13 от ЗВЕРБ, тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

С оглед изложеното, О.Ч. следва да заплати на „П.Е.Б.Е.“ АД направените във въззивното производство разноски в размер на 1 329,36 евро.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 683/14.07.2025г., постановено по гр.д.№ 4028/2024 г. по описа на Районен съд – С.З..

ОСЪЖДА О.Ч., БУЛСТАТ ***, с адрес гр. Ч., пл. ****, представлявана от И.К. - Кмет на О.Ч. да заплати на „П.С.К.Е.Б.Е.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. С.З., ул. **** направените във въззивното производство разноски в размер на 1 329,36 евро.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от обявяването му при наличие на касационните основания на чл. 280 ГПК, пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____